

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายรอบมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์” ครั้งนี้ เลือกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีศักยภาพด้านความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ๕ แห่งได้แก่ ๑) องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลไทยบุรี ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง และ ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ข้อได้แก่ ๑) ศึกษาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความเข้าใจ เข้าใจ และเข้าถึงขององค์การบริหารส่วนตำบลเป้าหมาย ๒) วิเคราะห์เชิงเหตุและถดถอยเพื่อสร้างตัวแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป้าหมาย และ ๓) สร้างตัวแบบการขับเคลื่อนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การประเมินความเข้าใจ เข้าใจ และเข้าถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นกรอบในการประเมิน และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อย สำหรับเชิงคุณภาพ ผู้วิจัย ใช้แบบสอบถามจากชาวชุมชน และเจ้าหน้าที่ของอบต. เพื่อนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า องค์กรที่มีค่าคะแนนสูงสุด จัดอยู่ในช่วง “เข้าใจ” หรือ “องค์กรแห่งความสุข” คือ องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว (๒๕๗ คะแนน) องค์การบริหารส่วนตำบลไทยบุรี (๒๔๖ คะแนน) และองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง (๒๔๔ คะแนน) ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา (๒๓๙.๕ คะแนน) จัดอยู่ในระดับ “เข้าใจ” หรือ “องค์กรแห่งยั่งยืน” และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง (๒๔๙ คะแนน) อยู่ในระดับ “ไม่เข้าใจ” หรือ “องค์กรที่ไม่มีความยั่งยืน” เนื่องจากไม่ผ่านเงื่อนไขบางประการ

ผลการวิเคราะห์และถดถอย พบว่าในการขับเคลื่อนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีปัจจัยที่สำคัญคือ ผู้นำและความสามารถของผู้นำในองค์กร สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ บุคลากรในองค์กร ประชาชน และการจัดการอย่างเป็นระบบ

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรนำผลการวิจัยไปขับเคลื่อนยกระดับ อบต. กลุ่มเป้าหมายเดิมทั้ง ๕ แห่ง เพื่อยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงจาก ไม่เข้าใจ สู่เข้าใจ จากเข้าใจ สู่เข้าใจหรือเข้าถึง ขยายเครือข่าย อบต. ไปยัง อบต. จังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ รวมทั้งจัดทำคู่มือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรดังกล่าวในบริบทภาคใต้ต่อไป

Abstract

This research attempts to mobilize Sufficiency Economy Philosophy (SEP) for local administrative organization (LAO) in the southern part of Thailand: A case of LAOs around Walailak University. The study focuses on five LAOs that are willing to work in close cooperation with Walailak University. They are ๑) Pho Thong Sub-district Administrative Organization ๒) Thai Buri Sub-district Administrative Organization ๓) Tha Sala Sub-district Administrative Organization ๔) Tha Khuen Sub-district Administrative Organization ๕) Sa Kaeo Sub-district Administrative Organization. The objectives of this study include ๑) to study the level of “partial practice”, “comprehension”, and “inspiration” of the SEP of these Sub-district Administrative Organizations ๒) to analyze root-causes and lesson learned in order to generate a prototype model of the SEP for the targeted Sub-district Administrative Organizations and ๓) to formulate the model in mobilizing the Philosophy of Sufficiency Economy for the targeted Sub-district Administrative Organization.

Qualitative and quantitative approaches are used in this research work. For a quantitative approach, the criteria for evaluating different levels of the SEP, “partial practice”, “comprehension”, and “inspiration” for LAOs have been jointly agreed to be used by all research teams for the targeted LAOs. Data are collected through questionnaires and focus group method. For qualitative approach, questionnaires for collecting data from communities and officers of the LAOs are used to supplement the quantitative findings.

The results of this study shows that Sa Kaeo Sub-district Administrative Organization has the highest score (score ๒๕๗) and Thai Buri Sub-district Administrative Organization (score ๒๔๖), and Pho Thong Sub-district Administrative Organization (score ๒๔๔) achieve the level of “comprehension” or “being a happy organization”. Tha Sala Sub-district Administrative Organization (score ๒๓๙.๕), is at the level of “partial practices” or “being a sustainable organization”. Tha Khuen Sub-district Administrative Organization (score ๒๔๙) is at the level of “non-partial practice” or “unsustainable organization” because it does not pass certain criteria.

The results from the analysis of the LAO’s root-causes and lesson learned from this study indicate that, for the successful mobilization of the SEP for sub-district administrative organization under the most important factor is leaders and their abilities. And the other factors which are less important: organization staffs, the local people, and management.

For future work, the findings from this study should be used to upgrade the level of SEP of the five Sub-district Administration Organizations in questions to the higher ones. Moreover, this research results should be applied to other Sub-district Administrative Organizations in others part of southern Thailand. The manual for the mobilization of SEP should be prepared for Sub-district Administrative Organization in order to use it as a guideline for improving level of the SEP among them in others southern area.